

Program zgodności

**Program zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania
użytkowników systemu dystrybucyjnego**

Warszawa, lipiec 2021 r.

Preambuła

Operator Systemu Dystrybucyjnego na podstawie posiadanej koncesji jest *Przedsiębiorstwem energetycznym* zajmującym się dystrybucją paliw gazowych, odpowiedzialnym za ruch sieciowy w *Systemie dystrybucyjnym*, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego *Systemu*, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi.

Stosownie do zakresu swojej działalności *Operator* realizuje cele wynikające z *Ustawy*, współdziałając na rzecz tworzenia warunków do zrównoważonego rozwoju kraju, zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, oszczędnego i racjonalnego użytkowania paliw i energii, rozwoju konkurencji, przeciwdziałania negatywnym skutkom naturalnych monopolii, uwzględniania wymogów ochrony środowiska, zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych oraz równoważenia interesów *Przedsiębiorstw energetycznych* i odbiorców paliw i energii.

Operator jest niezależnym, bezstronnym i transparentnym moderatorem rozwoju rynku gazu. Infrastruktura *Operatora*, jak również informacje będące w jego posiadaniu, uzyskane w trakcie prowadzenia działalności i istotne z punktu widzenia niedyskryminacyjnego traktowania *Użytkowników Systemu* i *Potencjalnych Użytkowników Systemu*, powinny być dostępne w granicach powszechnie obowiązujących przepisów prawa dla wszystkich *Użytkowników Systemu* i *Potencjalnych Użytkowników Systemu* na równych zasadach.

Fakt umiejscowienia *Operatora* w strukturze *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo* nie może wpływać na pełnione przez *Operatora* funkcje, a kształtowanie relacji pomiędzy *Operatorem* a *Przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo* oraz jego spółkami zależnymi, w szczególności odpowiedzialnymi za obsługę klientów i systemy *ICT* wspierające działalność *Operatora* w obszarze zarządzania majątkiem, zarządzania siecią, inwestycji, rozwoju, przyłączania odbiorców, gospodarki materiałowej, usług dystrybucyjnych oraz obsługi odbiorców powinno być oparte na obowiązujących przepisach prawa. *Operator* realizuje swoje zadania, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie *Użytkowników Systemu* oraz *Potencjalnych Użytkowników Systemu*. Umowy i procedury regulujące współpracę *Operatora* w ramach przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo muszą być dostosowane do wymagań unbundlingu.

Sporządzenie *Programu zgodności* stanowi realizację obowiązku *Operatora* wynikającego z art. 9d ust. 4 *Ustawy* polegającego na opracowaniu programu określającego przedsięwzięcia, jakie *Operator* powinien podjąć w celu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania *Użytkowników Systemu*, w tym szczegółowe obowiązki *Pracowników OSD* wynikające z tego *Programu*.

Celem *Programu* jest zapewnienie równego i niedyskryminacyjnego traktowania *Użytkowników Systemu* i *Potencjalnych Użytkowników Systemu*, tak aby w takich samych warunkach byli traktowani przez *OSD* w taki sam sposób. *Operator*, w granicach określonych przepisami prawa, ma obowiązek wyeliminowania zjawisk mogących prowadzić do dyskryminacji *Użytkowników Systemu* lub *Potencjalnych Użytkowników Systemu*.

Spis treści

I. Zawartość <i>Programu zgodności</i>	4
I.1. Podstawa prawna oraz inne dokumenty powiązane	4
I.2. Definicje	5
I.3. Podmioty, wobec których stosowane są postanowienia <i>Programu</i> oraz zobowiązane do przestrzegania jego zasad	6
I.4. Minimalny zakres obszarów, w których zapewnia się niedyskryminację i równe traktowanie	6
I.5. Zachowania dyskryminacyjne i sprzeczne z zasadą równości	7
I.6. <i>Informacje sensytywne</i>	7
I.7. Prawa i obowiązki <i>Pracowników OSD</i>	9
I.8. Gwarancje niezależności	10
I.9. Zarządzanie infrastrukturą <i>OSD</i> , w tym obszarem <i>ICT</i>	12
I.10. Zasady dzielenia się wiedzą z uczestnikami rynku oraz ochrona własności intelektualnej <i>OSD</i>	12
I.11. Działania marketingowe oraz sponsoring prowadzony przez <i>OSD</i>	13
I.12. Funkcjonowanie <i>OSD</i> w <i>Przedsiębiorstwie zintegrowanym pionowo</i>	13
I.13. Centralizacja lub outsourcing usług i zakupów <i>OSD</i>	13
II. Wdrożenie i realizacja <i>Programu</i>	14
III. Monitorowanie funkcjonowania <i>Programu</i> i sprawozdawczość	15
III.1. Monitorowanie	15
III.2. Sprawozdawczość	16
IV. Spis załączników	17

I. Zawartość Programu zgodności

I.1. Podstawa prawna oraz inne dokumenty powiązane

Program zgodności jest regulaminem wewnętrznym OSD. *Program* został opracowany na podstawie niżej wymienionych aktów prawnych i dokumentów:

1. Dyrektywa 2009/73/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE (Dz.U. L 211 z 14.08.2009 r., s. 94, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 755, z późn. zm.);
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz.U. UE L z 14.08.2009 r., s. 36, z późn. zm.);
4. Notatka Dyrekcji Generalnej ds. Energii i Transportu w sprawie Dyrektyw 2003/54/WE i 2003/55/WE dotyczących rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu ziemnego. System rozdziału działalności (16.01.2004);
5. Interpretative note on Directive 2009/72/EC concerning common rules for the internal market in electricity and Directive 2009/73/EC concerning common rules for the internal market in natural gas. Retail markets (European Commission, Brussels, 22.01.2010);
6. Guidelines for Good Practice on Functional and Informational Unbundling for Distribution System Operators, Ref: C06-CUB-12-04b, ERGEG (15.07.2008);
7. Guidelines for Good TPA Practice for Storage System Operators, GGPSSO, (02.03.2005, updated 07.2011);
8. Status Review of DSO Unbundling with Reference to Guidelines of Good Practice on Functional and Informational Unbundling for Distribution System Operators, Ref: E09-URB-20-05, ERGEG (09.09.2009);
9. Status Review on the Transposition of Unbundling Requirements for DSOs and Closed Distribution System Operators, Ref: C12-UR-47-03, CEER (16.04.2013);
10. The Future Role of DSOs, Ref: C15-DSO-16-03, CEER (13.07.2015);
11. Status Review on the Implementation of Distribution System Operators' Unbundling Provisions of the 3rd Energy Package, Ref: C15-LTF-43-03, CEER (1.04.2016);
12. Informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr 15/2019 z dnia 18 lutego 2019 r. w sprawie Wytycznych do treści Programów zgodności opracowywanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych i operatora systemu magazynowania.

I.2. Definicje

Dokumentacja systemu zarządzania OSD	zbiór regulacji wewnętrznych tworzonych i zatwierdzanych przez OSD służących do zarządzania <i>Działalnością podstawową OSD</i>
Działalność podstawowa OSD	aktywność bezpośrednio związana z wykonywaniem działalności koncesjonowanej OSD
ICT	technologie przetwarzające, gromadzące lub przesyłające informacje w formie elektronicznej (ang. information and communication technologies)
Informacje ogólnodostępne	informacje, których udostępnienie stanowi obowiązek OSD wynikający z obowiązujących przepisów prawa
Informacje sensytywne	Informacje handlowe uzyskane w trakcie prowadzenia działalności przez Operatora od osób trzecich lub informacje o Systemie zarządzanym przez Operatora i o jego działalności, które mogą powodować korzyści handlowe
Inspektor ds. zgodności	Osoba wyznaczona przez Zarząd OSD, w celu wykonywania szczegółowych obowiązków i zadań związanych z monitorowaniem realizacji Programu, interpretacji postanowień Programu oraz organizacją szkoleń w tym zakresie
IRiESD	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej
Księga identyfikacji	oficjalny zapis wzorców prezentacji OSD kompleksowo opisujący elementy systemu identyfikacji oraz sposoby i zasady ich wykorzystania
OSD, Operator	Operator Systemu Dystrybucyjnego (Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o.)
Potencjalny Użytkownik Systemu	podmiot ubiegający się o przyłączenie do Systemu
Pracownik OSD	osoba zatrudniona w OSD na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, w szczególności umowy o dzieło, umowy zlecenia, umowy agencyjnej lub umowy o świadczenie usług (w tym usług zarządzania) na rzecz OSD
Prezes URE	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki
Program, Program zgodności	niniejszy Program zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu dystrybucyjnego
Przedsiębiorstwo energetyczne	podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie przesyłania, produkcji, wytwarzania, obrotu paliwami gazowymi
Przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo	przedsiębiorstwo energetyczne w rozumieniu art. 3 pkt 12a Ustawy
System dystrybucyjny, System	dystrybucyjne sieci gazowe oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z tymi sieciami

Usługodawca	osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej świadcząca usługi lub wykonująca na rzecz lub w imieniu OSD zadania związane z działalnością OSD w obszarach, w których zapewnia się niedyskryminacyjne traktowanie <i>Użytkowników Systemu</i> lub <i>Potencjalnych Użytkowników Systemu</i> lub zadania, dla których wykonania konieczny jest dostęp do <i>Informacji sensytywnych</i>
Ustawa	ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 755, z późn. zm.)
Użytkownik Systemu	podmiot dostarczający paliwa gazowe do <i>Systemu dystrybucyjnego</i> , w szczególności podmiot posiadający koncesję na obrót paliwami gazowymi lub podmiot zaopatrywany z tego <i>Systemu</i>

I.3. Podmioty, wobec których stosowane są postanowienia *Programu* oraz zobowiązane do przestrzegania jego zasad

Zawarte w *Programie* obowiązki i reguły postępowania dotyczą:

1. *Pracowników OSD*,
2. Zarządu OSD,
3. *Inspektora ds. zgodności*,
4. *Usługodawców*.

I.4. Minimalny zakres obszarów, w których zapewnia się niedyskryminację i równe traktowanie

Program obejmuje działania zapewniające równe traktowanie oraz eliminację zachowań dyskryminacyjnych w następujących obszarach:

1. świadczenia usług przyłączania (wydawanie warunków przyłączenia, zawieranie i realizacja umów o przyłączenie do sieci),
2. rozliczeń z *Użytkownikami Systemu*,
3. bilansowania *Systemu*,
4. świadczenia usług dystrybucyjnych oraz zmiany sprzedawcy (zawieranie i realizacja umów o świadczenie usług dystrybucji, rozwiązywanie i zmiana warunków umów o świadczenie usług dystrybucji),
5. obsługi realizacji skarg i reklamacji,
6. likwidacji zakłóceń i awarii *Systemu*,
7. udostępniania danych pomiarowych, służących do rozliczeń, bilansowania i rozliczania niezbilansowania *Użytkowników Systemu*,
8. ochrony *Informacji sensytywnych*,

9. sposobu udostępniania i przekazywania informacji *Użytkownikom Systemu* lub *Potencjalnym Użytkownikom Systemu*,
10. zarządzania infrastrukturą sieciową, w tym obszarem *ICT*, jej rozwojem oraz jej udostępnianiem,
11. zakupu paliw gazowych na potrzeby pokrycia różnicy bilansowej i potrzeb własnych *OSD*,
12. rozbudowy sieci dystrybucyjnej.

I.5. Zachowania dyskryminacyjne i sprzeczne z zasadą równości

Zachowaniami dyskryminacyjnymi i sprzecznymi z zasadą równości są w szczególności:

1. Wykorzystywanie *Informacji sensytywnych* w celu lub w sposób dający pozycję uprzywilejowaną albo dyskryminującą *Użytkownikowi Systemu* lub *Potencjalnemu Użytkownikowi Systemu*, w szczególności przekazanie w sposób nieuprawniony *Informacji sensytywnych* innego *Użytkownika Systemu* spółce obrotu należącej do *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*, do którego należy *OSD*;
2. Promowanie i rekomendowanie osobom trzecim oraz *Pracownikom OSD*, jakichkolwiek *Przedsiębiorstw energetycznych*;
3. Udział w rozpowszechnianiu lub eksponowaniu materiałów promocyjnych bądź reklamowych *Przedsiębiorstw energetycznych*;
4. Udzielanie odbiorcom informacji o ofertach sprzedaży paliwa gazowego (nie dotyczy sytuacji przejścia odbiorcy na sprzedaż rezerwową);
5. Wprowadzanie odbiorców w błąd poprzez informowanie, że *Pracownik OSD* reprezentuje sprzedawcę, będącego częścią tego samego co *OSD Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*;
6. Prowadzenie działań związanych z budową, modernizacją i rozwojem *Systemu* a także prowadzeniem ruchu tego *Systemu* w sposób uprzywilejowujący lub dyskryminujący *Użytkownika Systemu* lub *Potencjalnego Użytkownika Systemu*;
7. Dyskryminacja *Pracownika OSD* w przypadku wybrania sprzedawcy innego niż należącego do *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*, do którego należy *OSD*.

I.6. Informacje sensytywne

1. Za *Informacje sensytywne* uznaje się w szczególności:
 - 1.1. Informacje dotyczące *Użytkowników Systemu* lub *Potencjalnych Użytkowników Systemu* uzyskane przez *OSD* w toku wykonywania *Działalności podstawowej OSD*, które mogą przynosić *Użytkownikom Systemu* lub *Potencjalnym Użytkownikom Systemu* korzyści handlowe.
Do tej kategorii *Informacji sensytywnych* zalicza się następujące informacje:
 - a) warunki umów, w tym finansowe:
 - indywidualnie wydane techniczne i finansowe warunki przyłączenia do sieci,

- moc umowną,
- poziom zużycia paliwa gazowego,
- termin płatności faktury,
- okres rozliczeniowy

oraz analogiczne do powyższych;

b) dane umożliwiające segmentację odbiorców i przygotowanie dedykowanych ofert:

- nazwa/imię i nazwisko, adres odbiorcy i numer jego rachunku bankowego,
- struktura poboru paliwa gazowego,
- dane pomiarowe, profile zużycia, w tym prognozowane profile zużycia odbiorców,
- historia płatności,
- zadłużenie odbiorcy

oraz analogiczne do powyższych.

1.2. Informacje o Systemie zarządzanym przez OSD i o *Działalności podstawowej OSD*, które mogą przynosić *Użytkownikom Systemu* lub *Potencjalnym Użytkownikom Systemu* korzyści handlowe:

- ekspertyzy wpływu przyłączania do gazowej sieci dystrybucyjnej urządzeń, instalacji lub sieci wytwórczych i odbiorczych na funkcjonowanie Systemu,
- informacje dotyczące infrastruktury sieciowej OSD oraz sposobu zarządzania tą infrastrukturą, niebędące *Informacjami ogólnodostępnymi*.

2. *Informacje sensytywne* nie powinny być przekazywane w ramach *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*, chyba że wynika to z przepisów prawa.
3. Informacje dotyczące infrastruktury sieciowej OSD oraz sposobu zarządzania tą infrastrukturą uznaje się za *sensytywne* do chwili ich udostępnienia wszystkim *Użytkownikom Systemu* lub *Potencjalnym Użytkownikom Systemu* na zasadzie równoprawnego traktowania.
4. Dokumenty i bazy danych zawierające *Informacje sensytywne* powinny być przechowywane w sposób gwarantujący brak możliwości dostępu do nich osób nieuprawnionych. OSD zapewnia ochronę *Informacji sensytywnych*, w szczególności poprzez:
 - 4.1. Stosowanie procedur i środków technicznych zapewniających dostęp do dokumentów zawierających *Informacje sensytywne* wyłącznie osobom, które są uprawnione do ich uzyskania lub przetwarzania ze względu na ich zadania i obowiązki służbowe.
 - 4.2. Zapewnienie dostępu do baz danych i systemów informatycznych zawierających *Informacje sensytywne* wyłącznie osobom, które są do tego uprawnione ze względu na powierzone zadania i obowiązki służbowe.
5. Do *Informacji sensytywnych* mają dostęp przeszkoleni w zakresie ich ochrony *Pracownicy OSD* z komórek organizacyjnych biorących udział w realizacji procesów dotyczących obszarów, w których zapewnia się niedyskryminację i równe traktowanie wymienionych w punkcie 1.4 *Programu*.
6. Udostępnianie *Informacji sensytywnych* na żądanie uprawnionych podmiotów powinno być poprzedzone zastrzeżeniem o konieczności ochrony tych informacji.

I.7. Prawa i obowiązki *Pracowników OSD*

1. *Pracownicy OSD* są zobowiązani do traktowania wszystkich *Użytkowników Systemu* oraz *Potencjalnych Użytkowników Systemu* na równych zasadach.
2. Stosowanie równych zasad oznacza, że *Pracownik OSD* jest zobowiązany do traktowania *Użytkowników Systemu* oraz *Potencjalnych Użytkowników Systemu* w takich samych przypadkach w sposób jednakowy, w szczególności w ramach wykonywania obowiązków służbowych polegających na:
 - 2.1. Oferowaniu i świadczeniu usług;
 - 2.2. Przyjmowaniu i realizacji wniosków, skarg i reklamacji;
 - 2.3. Reprezentacji, negocjacji i występowaniu jako przedstawiciel wobec innych podmiotów;
 - 2.4. Udostępnianiu i udzielaniu informacji.
3. W celu zapewnienia zasad równego traktowania *Pracownikom OSD* zabronione jest:
 - 3.1. Przekazywanie, przetwarzanie, ujawnianie lub wykorzystywanie przez *Pracownika OSD* *Informacji sensytywnych*, w celu uprzywilejowania lub dyskryminacji jednego lub grupy *Użytkowników Systemu* lub *Potencjalnych Użytkowników Systemu*;
 - 3.2. Korzystniejsze traktowanie jednego lub wybranych *Użytkowników Systemu* lub *Potencjalnych Użytkowników Systemu*;
 - 3.3. Reklamowanie, promowanie lub rekomendowanie osobom trzecim oraz *Pracownikom OSD* wybranych *Przedsiębiorstw energetycznych*.
4. W celu zapewnienia zasad równego traktowania *Pracownicy OSD* zobowiązani są do:
 - 4.1. Powstrzymywania się od dyskryminacji jakiegokolwiek *Użytkownika Systemu* oraz *Potencjalnego Użytkownika Systemu*;
 - 4.2. Powstrzymania się od eksponowania materiałów reklamowych lub promocyjnych wybranych *Przedsiębiorstw energetycznych*;
 - 4.3. Informowania podczas wystąpień publicznych oraz wobec osób trzecich, że są przedstawicielami *OSD*;
 - 4.4. Unikania podczas wystąpień publicznych oraz wobec osób trzecich wypowiedzi na temat innych *Przedsiębiorstw energetycznych*, a w razie konieczności udzielenia takiej informacji odwoływania się w tym zakresie do powszechnie dostępnych źródeł informacji.
5. Za możliwość konfliktu interesów uznaje się sytuacje, w których *Pracownik OSD* w ramach wykonywania swoich obowiązków zajmuje się sprawami *Użytkowników Systemu* oraz *Potencjalnych Użytkowników Systemu*, wobec których pozostaje w takim stosunku faktycznym lub prawnym, że ze względu na charakter tego stosunku mogłoby dojść do naruszenia zasady równego traktowania.
6. W przypadku wystąpienia konfliktu interesów *Pracownik OSD* jest zobowiązany do powstrzymania się od działań naruszających zasadę równego traktowania *Użytkowników Systemu* oraz *Potencjalnych Użytkowników Systemu* oraz niezwłocznego zawiadomienia o jego wystąpieniu *Inspektora ds. zgodności*.
7. *Pracownik OSD* jest zobowiązany do ochrony *Informacji sensytywnych*.

8. Pracownik OSD jest zobowiązany do udostępniania *Informacji ogólnodostępnych*, na równych zasadach wszystkim *Użytkownikom Systemu* oraz *Potencjalnym Użytkownikom Systemu*.
9. Pracownik OSD ma obowiązek brać udział w szkoleniach mających na celu zapoznanie go z *Programem* i konsekwencjami jego nieprzestrzegania.
10. *Pracownik OSD* ma prawo:
 - 10.1. Kierować do *Inspektora ds. zgodności* skargi, wnioski i uwagi dotyczące *Programu*,
 - 10.2. Zwracać się do *Inspektora ds. zgodności* o interpretację przepisów *Programu*.
11. *Pracownik OSD* należący do kadry menadżerskiej dowolnego szczebla zarządzania, w tym osoba pełniąca funkcje doradcze lub posiadająca dostęp do *Informacji sensytywnych*, nie może być równocześnie zatrudniona w jakiegokolwiek formie w strukturach *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo* lub w *Przedsiębiorstwie energetycznym* ani być odpowiedzialna, bezpośrednio lub pośrednio, za bieżącą działalność wyżej wymienionych *Przedsiębiorstw* w tym zakresie.
12. *Pracownik OSD* powinien być traktowany analogicznie jak każdy *Użytkownik Systemu* lub *Potencjalny Użytkownik Systemu*. Zabronione jest między innymi wywieranie presji na *Pracowników OSD* zmierzającej do narzucenia wyboru danego *Przedsiębiorstwa energetycznego* jako sprzedawcy paliwa gazowego.
13. Za komunikację z *Pracownikami OSD* w ramach działalności bieżącej odpowiada Zarząd OSD. OSD przekazuje *Pracownikom OSD* niezbędne informacje dotyczące grupy kapitałowej, do której należy jak i swojej roli w jej strukturach.
14. Strona intranetowa OSD jak również informacje e-mail przekazywane *Pracownikom OSD* nie powinny zawierać ofert *Przedsiębiorstw energetycznych*, a także łączyć do stron internetowych i intranetowych innych *Przedsiębiorstw energetycznych*.
15. W ramach procedur adaptacji zawodowej *Pracownicy OSD* nie powinni być obligowani do odbywania staży, praktyk i kursów w strukturach *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*. Również ścieżka kariery *Pracownika OSD* nie powinna być uzależniona od faktu odbycia takich szkoleń w strukturach *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*.
16. Obowiązki *Pracowników OSD* określone w przepisach *Programu* są podstawowymi obowiązkami pracowniczymi.
17. Naruszenie przez *Pracownika OSD* obowiązków określonych w przepisach *Programu* może:
 - 17.1. Narazić OSD na szkodę w postaci kary finansowej nakładanej na OSD przez Prezesa URE.
 - 17.2. Stanować podstawę do zastosowania wobec *Pracownika OSD* konsekwencji przewidzianych w przepisach prawa, w tym związanych z odpowiedzialnością odszkodowawczą *Pracownika OSD*.

I.8. Gwarancje niezależności

1. OSD kieruje się zasadą neutralności wobec *Przedsiębiorstw energetycznych*, a w szczególności:

- 1.1. Pozostaje pod względem formy prawnej i organizacyjnej oraz podejmowania decyzji niezależny od innych działalności niezwiązanych z dystrybucją paliw gazowych;
 - 1.2. Nie może wykonywać działalności gospodarczej związanej z produkcją, wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi (z wyłączeniem zakupu paliwa gazowego na pokrycie różnicy bilansowej i na potrzeby własne) ani jej wykonywać na podstawie umowy na rzecz innych *Przedsiębiorstw energetycznych*;
 - 1.3. Nie podejmuje działań, które mogą mieć wpływ na kształtowanie się pozycji rynkowej poszczególnych *Przedsiębiorstw energetycznych*.
2. W celu zapewnienia niezależności OSD zgodnie z art. 9d ust. 1e *Ustawy*, powinny zostać spełnione łącznie następujące kryteria niezależności:
 - 2.1. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie OSD nie mogą uczestniczyć w strukturach zarządzania *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo* lub *Przedsiębiorstwa energetycznego* ani być odpowiedzialne, bezpośrednio lub pośrednio za bieżącą działalność w tym zakresie;
 - 2.2. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie OSD mają zapewnioną możliwość niezależnego działania;
 - 2.3. OSD ma prawo podejmować niezależne decyzje w zakresie majątku niezbędnego do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji paliw gazowych;
 - 2.4. Organ *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo* nie może wydawać OSD poleceń dotyczących jego bieżącej działalności ani podejmować decyzji w zakresie budowy sieci lub jej modernizacji, chyba że polecenia te lub decyzje dotyczyłyby działania OSD, które wykraczałyby poza zatwierdzony plan finansowy lub inny równoważny dokument.
3. Organ *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo* nie może wydawać poleceń *Pracownikom* OSD, ponieważ uprawnienie to jest zarezerwowane dla Zarządu *Operatora* lub jego kadry menadżerskiej.
4. *Dokumentacja systemu zarządzania* OSD jest tworzona i zatwierdzana przez OSD. W przypadku regulacji tworzonych w *Przedsiębiorstwie zintegrowanym pionowo*, w skład którego wchodzi OSD, które mają być również stosowane w OSD, podlegają one weryfikacji zgodności z zasadami unbundlingu, w szczególności w zakresie kryteriów niezależności OSD i jego procedurami wewnętrznymi.
5. OSD sprawuje nadzór nad outsourcingiem obszarów swojej działalności.
6. System wynagradzania *Pracowników* OSD jest zależny jedynie od Zarządu OSD i osiągniętych przez OSD wyników.
7. System wynagradzania Zarządu OSD jest uniezależniony od wyników innych spółek należących do *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*, do którego należy OSD, a także od celów innych niż działalność OSD.
8. Warunki przechodzenia *Pracowników* OSD do innych podmiotów *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo* powinny zapewniać bezpieczeństwo *Informacji sensytywnych*, w szczególności poprzez utratę dostępu do *Informacji sensytywnych* przez byłego *Pracownika* OSD.
9. OSD odróżnia się od *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo* niezwiązanymi z nim kanałami komunikacji, tj. stroną internetową, intranetową, domenami adresów e-mail, numerami telefonów.

10. OSD posiada własne logo zapewniające odrębną tożsamość OSD od spółek prowadzących inną działalność w ramach *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*.
11. OSD posiada własną *Księgę identyfikacji* zawierającą oficjalny zapis wzorców prezentacji, kompleksowo opisujący elementy systemu identyfikacji oraz sposoby i zasady ich wykorzystania. *Księga identyfikacji* powinna opisywać logo OSD, odróżniające się od znaku firmowego spółek *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*. *Księga identyfikacji* powinna również zawierać oznaczone logo OSD wzory elementów systemu identyfikacji używanych w komunikacji zewnętrznej takich jak np. druki firmowe, wizytówki, prezentacje, materiały reklamowe, identyfikatory osobowe, oznakowanie ubiorów, środków transportu, budynków i tablic informacyjnych.
12. Przy realizacji procesów związanych z obsługą klienta, m.in. poprzez call center, OSD zapewnia, oprócz ochrony *Informacji sensytywnych* zgodnie z pkt. I.6, również jednoznaczną identyfikację OSD poprzez zastosowanie odpowiednich elementów systemu identyfikacji z *Księgi Identyfikacji OSD* i stosowanie odrębnych kanałów komunikacji zgodnie z pkt. I.8 ppkt 9.
13. OSD posiada oddzielny adres siedziby od adresu siedziby *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*.

I.9. Zarządzanie infrastrukturą OSD, w tym obszarem ICT

1. Infrastruktura OSD powinna być udostępniana *Użytkownikom Systemu* lub *Potencjalnym Użytkownikom Systemu* w sposób transparentny i na równych zasadach.
2. Nowoprojektowane i wdrażane systemy ICT wspierające działalność OSD w obszarze zarządzania majątkiem, zarządzania siecią (dyspozycja, obsługa ruchowa), inwestycji, rozwoju, przyłączania, gospodarki materiałowej, usług dystrybucyjnych, obsługi odbiorców powinny być realizowane z zapewnieniem wymaganej niezależności od *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*, w szczególności bez możliwości realizacji wewnętrznego przepływu danych między OSD a *Przedsiębiorstwem zintegrowanym pionowo* oraz poprzez unifikację wymiany informacji ze wszystkimi spółkami obrotu, z którymi OSD ma podpisane umowy o świadczenie usług dystrybucji.
3. W ramach prac projektowych i wdrożeniowych dotyczących systemów ICT wymagane jest przeprowadzenie analizy pod kątem zapewnienia przestrzegania zasad unbundlingu, szczególnie w zakresie przechowywania i przetwarzania *Informacji sensytywnych* oraz uprawnień dostępu do systemów ICT.
4. OSD opracowuje wymagania dotyczące systemów ICT zapewniające zachowanie niezależności OSD, równe traktowanie *Użytkowników Systemu* i *Potencjalnych Użytkowników Systemu* oraz wymaganą ochronę *Informacji sensytywnych*.

I.10. Zasady dzielenia się wiedzą z uczestnikami rynku oraz ochrona własności intelektualnej OSD

1. OSD prowadzi działalność badawczo-rozwojową na transparentnych zasadach.

2. Wybór rodzaju testowanych rozwiązań technologicznych i dobór partnerów do ich realizacji jest suwerenną decyzją OSD. Nie powinno być możliwe prowadzenie działalności badawczo-rozwojowej na polecenie *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*.
3. Wypracowana przez OSD w wyniku prac badawczo rozwojowych własność intelektualna nie może stanowić wyłącznej własności podmiotów trzecich lub innych podmiotów *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*, w ramach których funkcjonuje OSD.

I.11. Działania marketingowe oraz sponsoring prowadzony przez OSD

1. Działania marketingowe oraz sponsoring są realizowane przez OSD niezależnie i na transparentnych zasadach.
2. Działania marketingowe oraz sponsoring OSD są realizowane na bazie strategii marketingowej OSD i dedykowane dla przedsięwzięć służących promowaniu działalności OSD, w tym edukacją w tym zakresie.

I.12. Funkcjonowanie OSD w Przedsiębiorstwie zintegrowanym pionowo

1. OSD należący do *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo* powinien budować relacje z poszczególnymi podmiotami tego *Przedsiębiorstwa*, tak aby nie narazić się na zarzut dyskryminacyjnego traktowania *Użytkowników Systemu* lub *Potencjalnych Użytkowników Systemu*.
2. Zabronione jest budowanie wśród *Pracowników OSD* zwiększonej świadomości marki i przynależności do *Przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo*, do którego należy OSD. W proces budowania takiej świadomości nie mogą być zaangażowani *Pracownicy OSD*.

I.13. Centralizacja lub outsourcing usług i zakupów OSD

1. OSD podejmuje niezbędne działania w celu zapewnienia przestrzegania przepisów *Programu* przez *Usługodawców*.
2. OSD zapewnia poprzez odpowiednie postanowienia w umowach zawieranych z *Usługodawcami*, że realizowane przez nich usługi gwarantują:
 - 2.1. Ochronę *Informacji sensytywnych*;
 - 2.2. Niedyskryminacyjne i równe traktowanie *Użytkowników Systemu* i *Potencjalnych Użytkowników Systemu*.
3. OSD realizując przedsięwzięcia z obszaru centralizacji lub outsourcingu usług i zakupów powinien kierować się zasadą niezależności i transparentności w podejmowaniu decyzji z zastosowaniem niedyskryminującego i rynkowego postępowania zakupowego uwzględniającego wyłączenia przewidziane w obowiązujących przepisach prawa, w tym w prawie zamówień publicznych.

4. OSD nie może być obligowany do przystępowania do centrum usług wspólnych w *Przedsiębiorstwie zintegrowanym pionowo*.
5. OSD nie powinien mieć ograniczonego wyboru w ofertach potencjalnych *Usługodawców*.
6. OSD zapewnia realizację zasad unbundlingu zarówno w przypadku samodzielnej realizacji wszystkich usług i zakupów jak również w przypadku, gdy część usług lub zakupów podlega centralizacji lub outsourcingowi.

II. Wdrożenie i realizacja Programu

1. Program jest zatwierdzany przez Prezesa URE na wniosek OSD.
2. Zarząd OSD sprawuje nadzór nad wdrożeniem i realizacją Programu. Kierujący jednostkami i komórkami organizacyjnymi OSD są odpowiedzialni za wdrożenie oraz nadzorowanie przestrzegania i realizacji Programu w podporządkowanych im jednostkach lub komórkach.
3. OSD publikuje Program na swojej stronie internetowej.
4. Za przygotowanie oraz monitorowanie wdrożenia i realizacji Programu odpowiedzialny jest Inspektor ds. zgodności, którego wyznacza Zarząd OSD.
5. OSD zapewnia niezależność Inspektora ds. zgodności, umożliwiając mu bezpośredni kontakt z Zarządem OSD i dostęp do wszelkich informacji oraz dokumentów będących w posiadaniu OSD oraz jednostek z nim powiązanych, niezbędnych do wypełniania zadań Inspektora ds. zgodności.
6. Do obowiązków Inspektora ds. zgodności należy w szczególności:
 - 6.1. Monitorowanie przestrzegania postanowień Programu;
 - 6.2. Udzielanie informacji dotyczących Programu i jego publikacji;
 - 6.3. Inicjowanie kontroli wdrożenia i przestrzegania Programu;
 - 6.4. Opracowywanie projektów zmian w Programie;
 - 6.5. Informowanie Zarządu OSD o przebiegu realizacji Programu;
 - 6.6. Sporządzanie raportów oraz sprawozdania z wykonania Programu, o którym mowa w art. 9d ust. 5a Ustawy.
7. Inspektor ds. zgodności:
 - 7.1. Ustala zasady organizacji i przeprowadzania szkoleń dotyczących Programu;
 - 7.2. Określa zasady odbierania od Pracowników OSD oświadczeń o zapoznaniu się z Programem;
 - 7.3. Dokonuje na potrzeby wewnętrzne OSD interpretacji postanowień Programu zgodnie z Ustawą, z uwzględnieniem wartości określonych w preambule Programu;
 - 7.4. Jest upoważniony do występowania do Prezesa URE o ocenę lub interpretację postanowień Programu.
8. Szkolenia dotyczące Programu przeprowadzane są dla nowych Pracowników OSD w terminie 1 miesiąca od dnia zatrudnienia. Szkolenia te mogą być realizowane w formie elektronicznej.

9. Szkolenia obejmują przedstawienie co najmniej celu i zakresu *Programu*, obowiązków OSD, obowiązków *Pracowników OSD*, sankcji wynikających z naruszenia obowiązków przez *Pracowników OSD* oraz zasad wdrażania i monitorowania *Programu*.
10. *Pracownicy OSD* po zapoznaniu się z *Programem* podpisują oświadczenie o zapoznaniu się z *Programem* zgodnie ze wzorem stanowiącym Załącznik nr 1 do *Programu*.
11. Oświadczenia o zapoznaniu się z *Programem* są przechowywane w aktach osobowych *Pracowników OSD*.
12. *Pracownicy OSD* zapoznawani są ze zmianami w *Programie* w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania przez OSD decyzji Prezesa URE ws. zatwierdzenia zmienionego *Programu*. Dyrektorzy i kierownicy komórek organizacyjnych OSD są zobligowani współpracować z *Inspektorem ds. zgodności* w zakresie organizacji i przeprowadzania szkoleń dotyczących zmian *Programu*, w tym realizacji tego obowiązku oraz do odbioru oświadczeń od *Pracowników OSD* zgodnie ze wzorem stanowiącym Załącznik nr 1 do *Programu*.
13. OSD zapewnia równe traktowanie *Użytkowników Systemu* i *Potencjalnych Użytkowników Systemu* oraz stosowanie obiektywnych i przejrzystych zasad dostępu do gazowej sieci dystrybucyjnej w szczególności poprzez:
 - 13.1. Określenie w *IRiESD* technicznych i ekonomicznych warunków dostępu do gazowej sieci dystrybucyjnej;
 - 13.2. Stosowanie jednolitych wzorców wniosków, umów oraz innych dokumentów wykorzystywanych w kontaktach z *Użytkownikami Systemu* lub *Potencjalnymi Użytkownikami Systemu*.

III. Monitorowanie funkcjonowania *Programu* i sprawozdawczość

III.1. Monitorowanie

1. *Inspektor ds. zgodności* dokonuje przeglądu stosowanych zasad w obszarach kontaktów z *Użytkownikami Systemu* i *Potencjalnymi Użytkownikami Systemu* oraz dokonuje oceny stopnia ich zgodności z przepisami *Programu*. Wnioski z oceny *Inspektor ds. zgodności* przedkłada Zarządowi OSD.
2. Po zapoznaniu się z wnioskami z oceny, o których mowa w pkt 1 powyżej, Zarząd OSD może wyznaczyć plan działań, jakie należy podjąć w celu realizacji przepisów *Programu*, a w szczególności określić:
 - 2.1. kierunki zmian organizacyjnych i procedur wewnętrznych w celu zachowania neutralności;
 - 2.2. kierunki zmian w *IRiESD* oraz we wzorcach stosowanych umów, wniosków i innych dokumentów;
 - 2.3. zmiany zasad oznaczenia i prezentacji OSD w celu skutecznego informowania *Użytkowników Systemu* i *Potencjalnych Użytkowników Systemu* o niezależności OSD;
 - 2.4. zmiany warunków i zasad współpracy z *Usługodawcami*.

3. *Inspektor ds. zgodności* ma prawo zainicjowania doraźnej kontroli wewnętrznej w zakresie przestrzegania przepisów *Programu*.
4. *Inspektor ds. zgodności* gromadzi informacje dotyczące naruszeń przepisów *Programu* i występowania zachowań dyskryminacyjnych oraz stanu realizacji *Programu*, w szczególności poprzez:
 - 4.1. Zapoznavanie się z wynikami kontroli wewnętrznej;
 - 4.2. Przyjmowanie i ewidencjonowanie informacji od *Pracowników OSD* objętych *Programem* o występowaniu sytuacji konfliktu interesów;
 - 4.3. Przyjmowanie i ewidencjonowanie skarg, wniosków i informacji od *Pracowników OSD* objętych *Programem*, dotyczących *Programu* i naruszeń jego przepisów;
 - 4.4. Dokonywanie przeglądu realizowanych procesów na podstawie wywiadów oraz obowiązujących regulaminów i instrukcji.
5. W przypadku zawiadomienia przez *Pracownika OSD* o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia konfliktu interesów, *Inspektor ds. zgodności* dokonuje oceny okoliczności i zagrożeń związanych z występowaniem konfliktu interesów i przedstawia Zarządowi *OSD* propozycje dalszego postępowania w zaistniałej sytuacji.
6. Zarząd *OSD* podejmuje decyzję o podjęciu lub zaniechaniu działań zmierzających do wyłączenia *Pracownika OSD* działającego w warunkach konfliktu interesów od prowadzenia konkretnych spraw.
7. W przypadku powzięcia przez *Inspektora ds. zgodności* informacji o występowaniu przypadków rażącego naruszenia przepisów *Programu*, *Inspektor ds. zgodności* niezwłocznie zawiadamia o tym Zarząd *OSD*.
8. *Inspektor ds. zgodności* może proponować Zarządowi *OSD* działania mające na celu wyeliminowanie przypadków naruszenia przepisów *Programu*, włącznie z projektem zmian aktualizacyjnych obowiązującego *Programu*.

III.2. Sprawozdawczość

1. Roczne sprawozdanie z realizacji *Programu*, opracowywane przez *Inspektora ds. zgodności*, zawiera opis działań podjętych w roku poprzednim, w celu realizacji *Programu* oraz dane z prowadzonego bieżącego monitoringu, a w szczególności informacje o:
 - 1.1. Zidentyfikowanych naruszeniach postanowień *Programu*;
 - 1.2. Zgłoszonych skargach i wnioskach dotyczących *Programu*;
 - 1.3. Podjętych działaniach w ramach realizacji *Programu*;
 - 1.4. Stosowanych środków w zakresie ochrony *Informacji sensytywnych*.
2. *Inspektor ds. zgodności* przedstawia Zarządowi *OSD* roczne sprawozdanie, o którym mowa w pkt 1 powyżej, w terminie do dnia 15 marca każdego roku.
3. Do dnia 31 marca każdego roku *Inspektor ds. zgodności* przekazuje, zgodnie z *Ustawą*, sprawozdanie roczne Prezesowi *URE*.

IV. Spis załączników

Załącznik nr 1 – Formularz: Oświadczenie o zapoznaniu się z *Programem zgodności*

Załącznik nr 1 – Formularz: Oświadczenie o zapoznaniu się z *Programem zgodności*

Nazwisko i imię *Pracownika OSD*:

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że w dniu zapoznałam/em się z „***Programem zgodności - Programem zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu dystrybucyjnego***” obowiązującym w Polskiej Spółce Gazownictwa sp. z o.o. i zobowiązuję się do bezwzględnego przestrzegania jego przepisów.

Ponadto oświadczam, że zostałam/em poinformowana/y o sankcjach wynikających z nieprzestrzegania przepisów *Programu*.

.....

(podpis)